

ประสิทธิผลของการนำนโยบายป้องกันการจำหน่ายสุราและบุหรี่ให้กับเยาวชนในพื้นที่
บริเวณใกล้เคียงสถาบันการศึกษาเขตดุสิต กรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ
Effectiveness of Preventing distribute spirits and cigarette to youth in the
surrounding area of Academic Institution Policy implementation Dusit
District Bangkok Metropolitans.

นิชาภา อินทสระ

Nichapa Intasara

นักวิชาการสรรพสามิต กรมสรรพสามิต

Excise Technical Officer, Excise Department

Email: ppmarma@gmail.com

Retrieved March 21, 2023; Revised April 12, 2023; Accepted April 24, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สำนัวจระดับประสิทธิผลของการนำนโยบายป้องกันการจำหน่ายสุราและบุหรี่ให้กับเยาวชนในพื้นที่บริเวณใกล้เคียงสถาบันการศึกษาเขตดุสิต กรุงเทพมหานครไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (2) เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลของการนำนโยบายป้องกันการจำหน่ายสุราและบุหรี่ให้กับเยาวชนในพื้นที่บริเวณใกล้เคียงสถาบันการศึกษาเขตดุสิต กรุงเทพมหานครไปปฏิบัติจากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะประชากร (3) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายป้องกันการจำหน่ายสุราและบุหรี่ให้กับเยาวชนในพื้นที่บริเวณใกล้เคียงสถาบันการศึกษาเขตดุสิต กรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ การวิจัยเรื่องนี้เป็นวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักศึกษาในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ในระดับปริญญาตรี กรุงเทพมหานคร จำนวน 254 คน ใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูล สถิติสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์ค่าที่ การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนเชิงเดียว การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ เพียร์สัน ผลการวิเคราะห์พบว่า (1) ด้านประสิทธิผลของการนำนโยบายป้องกันการจำหน่ายสุราและบุหรี่ให้กับเยาวชนในพื้นที่บริเวณใกล้เคียงสถาบันการศึกษาเขตดุสิต กรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก (2) ด้านประสิทธิผลของการนำนโยบายป้องกันการจำหน่ายสุราและบุหรี่ให้กับเยาวชนในพื้นที่บริเวณใกล้เคียงสถาบันการศึกษาเขตดุสิต กรุงเทพมหานครไปปฏิบัติจากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะประชากร พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 (3) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายป้องกันการจำหน่ายสุราและบุหรี่ให้กับเยาวชนในพื้นที่บริเวณใกล้เคียงสถาบันการศึกษาเขตดุสิต

กรุงเทพมหานครไปปฏิบัติกับประสิทธิผลของการนำนโยบายป้องกันการจำหน่ายสุราและบุหรี่ให้กับเยาวชนในพื้นที่บริเวณใกล้เคียงสถาบันการศึกษาเขตดุสิต กรุงเทพมหานครไปปฏิบัติพบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับปานกลางค่อนข้างมากอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.01

คำสำคัญ: 1. ประสิทธิภาพ ; 2. การนำนโยบายไปปฏิบัติ 3.การจำหน่ายสุราและบุหรี่ให้กับเยาวชนสถานศึกษาเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

Abstract

This research aimed to 1) verified effectiveness of preventing distribute spirits and cigarette to youth in the surrounding area of Academic Institution Policy implementation Dusit District Bangkok Metropolitans 2) compare effectiveness of preventing distribute spirits and cigarette to youth in the surrounding area of Academic Institution Policy implementation among respondents 'attitude via demographic factors. 3) explain correlation between affecting factors with effectiveness of preventing distribute spirits and cigarette to youth in the surrounding area of Academic Institution Policy implementation. This was quantitative research; sample were 254 bachelors' student of Academic Institution Dusit District Bangkok Metropolitans. Questionaries were data gathering tools. Analytical Statistics were percentages standard deviation mean t test ANOVA F and Pearson correlation. Findings were as follows; 1) effectiveness of preventing distribute spirits and cigarette to youth in the surrounding area of Academic Institution Policy implementation were high level.2) effectiveness of preventing distribute spirits and cigarette to youth in the surrounding area of Academic Institution Policy implementation among respondents 'attitude via demographic factors were statistical significant difference at .05 level. 3) correlation between affecting factors with effectiveness of preventing distribute spirits and cigarette to youth in the surrounding area of Academic Institution Policy implementation were positive statistical significant correlation with effectiveness of preventing distribute spirits and cigarette to youth in the surrounding area of Academic Institution Policy implementation.

Keywords: 1. Effectiveness; 2. Implementation of the policy 3;. Distribute Spirits and Cigarette to Youth Policy implementation Surrounding Area of Academic Institution Dusit District Bangkok Metropolitans.

บทนำ

ปัจจุบันประชากรทั่วโลกเสียชีวิตจากการจำหน่ายสุราและบุหรี่ในบริเวณใกล้เคียงสถานการศึกษา หนึ่งร้อยล้านคน ในช่วง ปี พ.ศ 2444–2543 (Eriksen ,2015 อ้างถึงใน บุญชัย พิริยะ กิจกำจร และนริชร ชูติ พัฒนะ, 2561) ถ้ายังคงมีการจำหน่ายสุราและบุหรี่ในบริเวณใกล้เคียงสถานการศึกษา ในปริมาณที่ต่อเนื่อง จะมีผลทำให้ มีคนเสียชีวิตจากการจำหน่ายสุราและบุหรี่ในบริเวณใกล้เคียงสถานการศึกษาถึงหนึ่งพันล้านคนในปี พ.ศ 2643 และประเทศที่จะมีผู้เสียชีวิตจากการจำหน่ายสุราและบุหรี่ในบริเวณใกล้เคียงสถานศึกษามากที่สุดได้แก่ สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชน เกาหลี ส่วนทวีปที่มีประชากรที่สูบบุหรี่และสูบบุหรี่มากที่สุดได้แก่ทวีป ยุโรป

สำหรับ ทวีปเอเชีย ประเทศที่มีประชากรสูบบุหรี่มากที่สุด ผู้ที่สูบบุหรี่และสูบบุหรี่เริ่มจากเยาวชนอายุ 15 ปีขึ้นไป มีปริมาณการสูบที่ 2000–3000 มวนต่อปี ส่วนเยาวชนในประเทศไทย สูบบุหรี่และสูบบุหรี่ 500–999 มวนต่อปี (Eriksen ,2015) แม้ว่าประเทศไทยจะมีการกำหนดนโยบายการควบคุมการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบ ด้วยตราพระราชบัญญัติควบคุมการบริโภคยาสูบ แต่ในด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติพบว่าการบังคับใช้กฎหมาย มีอาจดำเนินไปได้อย่างเต็มที่และมีประสิทธิผลเนื่องจาก แม้ว่าการห้ามจำหน่ายสุราล์บุหรี่ให้กับเยาวชน จะครอบคลุมการสูบในที่สาธารณะ ซึ่งครอบคลุมถึงสถานการศึกษา ทุกแห่งและทุกระดับ แต่การนำไปปฏิบัติที่มีผล จะอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ส่วนในภูมิภาคการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยเฉพาะการบังคับใช้กฎหมายไม่มีความเคร่งครัดเท่าที่ควร ส่งผลให้ปริมาณการจำหน่ายสุราและบุหรี่ในบริเวณใกล้เคียงสถานศึกษาของเยาวชนทั้งชายและหญิง ในทศวรรษ (2547–2557) ที่ผ่านมามีแนวโน้มที่เพิ่มมากขึ้นจากร้อยละ 6.58 เป็นร้อยละ 8.25 และการสำรวจ เมื่อปี พ.ศ 2558 เมื่อเปรียบเทียบกับ ปี พ.ศ 2557 พบว่า อัตราการบริโภคยาสูบลดลงจากร้อยละ 8.25 เป็น 7.92 แต่ว่าอายุเฉลี่ยของเยาวชนไทยมีแนวโน้มที่จะลดลง จากสถิติ ในปี 2558 พบว่า เยาวชนไทย อายุ 15 ปี ขึ้นไป บริโภคยาสูบ 10.9 ล้าน คน เพศชาย มีอัตราการบริโภคยาสูบร้อยละ 39.3เพศหญิง เท่ากับ ร้อยละ1.8 เมื่อ พิจารณาการบริโภคยาสูบของประชากรไทย อายุ 15 ปีขึ้นไป ในรอบ 24 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ2534–2558) พบว่ามีแนวโน้มลดลง เยาวชนไทยอายุ 15 ปี ขึ้นไปที่บริโภคยาสูบในปี พ.ศ 2534 มีจำนวน12.26 ล้านคน (ร้อยละ32.0) ลดลงเป็น 10.9 ล้านคนร้อยละ (19.9)ปี พ.ศ 2558 มีอัตราลดลงเฉลี่ย ร้อยละ 0.5 ต่อปี แต่ในพื้นที่ภาคใต้ พบว่ามีอัตราการ

จำหน่ายสุราและบุหรี่ในบริเวณใกล้เคียงสถานศึกษามากที่สุดในประเทศและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น(The office of Prevention and Control 12 Songkla, 2015) สาเหตุ ที่เยาวชนโดยเฉพาะนักศึกษาในสถาบัน อุดมศึกษา มีการจำหน่ายสุราและบุหรี่ในบริเวณใกล้เคียงสถานศึกษา รวมถึงการได้รับวัฒนธรรมการดื่มสุราและสูบบุหรี่ ในสถานการศึกษา มีการศึกษาเรื่องดังกล่าวและพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัย ร้อยละ 32 ได้เห็นและพบการจำหน่ายสุราและบุหรี่ในบริเวณใกล้เคียงสถานศึกษามากที่สุดใน

มหาวิทยาลัยได้แก่ ห้องน้ำในอาคารเรียน บริเวณ อาคารจอดรถ ทางเท้า และพบว่า นักศึกษาร้อยละ 73.8 ไม่มีความรู้ เกี่ยวกับกฎหมายการควบคุมการบริโภคยาสูบของประเทศไทย จักรพันธ์ เพ็ญชรภูมิ และคณะ , 2561) การที่รัฐบาลต้องกำหนดนโยบายห้ามการจำหน่ายสุราและบุหรี่ในบริเวณใกล้เคียงสถาบันการศึกษาในสถานที่สาธารณะเนื่องจากผลการศึกษาพบว่าทุกครั้งที่การจำหน่ายสุราและบุหรี่ในบริเวณใกล้เคียงสถาบันการศึกษา จะมีสารพิษ พ่นออกมา 69 ชนิด และการจำหน่ายสุราและบุหรี่ในบริเวณใกล้เคียงสถาบันการศึกษาเป็นปัจจัยเสี่ยง ที่สำคัญทำให้เกิด โรค ไม่ติดต่อเรื้อรัง เช่น โรคมะเร็งที่ปอด โรค หัวใจและหลอดเลือด โรคถุงลมโป่งพอง และระบบทางเดินหายใจเรื้อรัง นอกจากผลทางสุขภาพยังพบว่า ผลกระทบเชิงลบทางเศรษฐศาสตร์จากการเกิดโรคดังกล่าวที่เกิดจากสูบบุหรี่และสูบบุหรี่ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายทางตรงและทางอ้อมทางการแพทย์ มีมูลค่าความสูญเสียผลิตภาพจากการขาดงานของผู้ป่วยและการความสูญเสียผลิตภาพจาก ตายก่อนวัยอันควร พบว่ามีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 74.88 พันล้านบาท เฉลี่ย 29.39 บาทต่อการดื่มสุราและสูบบุหรี่หนึ่งซองคิดเป็นร้อยละ 0.78 ของ GDP หรือร้อยละ 18.19 ของ งบประมาณด้านสาธารณสุข ปี 2552

รัฐบาลกำหนดมาตรการทางกฎหมายผ่านนโยบายควบคุมการบริโภคยาสูบ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2517 เพื่อลดจำนวนผู้สูบบุหรี่และสูบบุหรี่และป้องกันการเกิดผู้สูบบุหรี่และสูบบุหรี่รายใหม่ รวมถึงการบังคับใช้มาตรการต่าง ๆ เกี่ยวกับการลดควันการดื่มสุราและสูบบุหรี่เพื่อป้องกันและปกป้องผู้ ไม่สูบบุหรี่และสูบบุหรี่ ผลลัพธ์ของการดำเนินการนำนโยบายไปปฏิบัติ ในด้านประสิทธิผล พบว่า จำนวนผู้สูบบุหรี่และสูบบุหรี่ลดลงร้อยละ 19 จากการใช้มาตรการกำหนดค่าเตือนบนซองการดื่มสุราและสูบบุหรี่ แต่ พฤติกรรมการจำหน่ายสุราและบุหรี่ในบริเวณใกล้เคียงสถาบันการศึกษาด้านอายุของเยาวชนเพิ่มมากขึ้น กล่าวคือ เด็กเริ่มสูบบุหรี่และสูบบุหรี่เมื่ออายุน้อย ผลจากการแบ่งขายการดื่มสุราและสูบบุหรี่เป็นมวลชนเพศชายสูบบุหรี่และสูบบุหรี่มากกว่า เพศหญิง 16 เท่า (วรลักษณ์ หิมะกลัสน , <https://www.thaihealth.or.th> approached 3rd September 2019) จะเห็นได้ว่านโยบายลดการบริโภคยาสูบยังมีจุดที่ต้องศึกษาโดยเฉพาะการที่เยาวชนมีการเริ่มสูบบุหรี่และสูบบุหรี่ที่ระดับอายุน้อยลง แม้จะมีมาตรการทางกฎหมายในการ ห้ามจำหน่ายสุราและบุหรี่ให้กับเยาวชนในที่สาธารณะ แต่เยาวชนในสถาบันการศึกษาโดยเฉพาะ ระดับอุดมศึกษา ยังคงสูบบุหรี่และสูบบุหรี่ในพื้นที่ควบคุมและไม่ควบคุมขณะที่ปริมาณของผู้สูบบุหรี่และสูบบุหรี่ที่อายุน้อยยังคงไม่ลดลงในเชิงประจักษ์ ขณะที่การบริโภคสุรา ของเยาวชนไทย จากงานวิจัยที่ศึกษาพฤติกรรมการบริโภคสุรา ปัจจัยที่เกี่ยวข้องรวมทั้งผลกระทบของการบริโภคสุราและการป้องกัน ผลการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า เยาวชน 45.3 เปอร์เซ็นต์ เคยดื่มสุรา และ 97.6 เปอร์เซ็นต์ ของผู้เคยดื่มยังคงดื่มมาจนถึงปัจจุบัน ส่วนใหญ่เริ่มดื่มครั้งแรกเมื่ออายุ 14 ปี โดยดื่มกับเพื่อน ดื่มเพราะต้องการทดลองดื่ม และนิยมดื่มเบียร์ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มสุราในเชิงบวก คือ อายุ เจตคติและความเชื่อเกี่ยวกับการดื่มสุรา การรับรู้ความสัมพันธ์ของพ่อแม่และพี่น้อง อิทธิพลเพื่อนและสื่อ และการเข้าถึงแหล่งซื้อ-ขายสุรา และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงลบ

คือ คะแนนเฉลี่ย ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง การมีวินัยในตนเอง การควบคุมการดื่มสุราของพ่อแม่ และการรับรู้โทษของสุรา ปัจจัยที่ทำนายพฤติกรรมการดื่มสุราได้ดีที่สุด คือ ความเชื่อเกี่ยวกับการดื่มสุรา อิทธิพลสื่อ การรับรู้ความสัมพันธ์ของพ่อแม่ การเข้าถึงแหล่งซื้อ-ขายสุรา และอิทธิพลเพื่อน ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ:แสดงให้เห็นว่าครอบครัวและสิ่งแวดล้อมสนับสนุนให้เยาวชนเข้าถึงแหล่งซื้อ-ขายสุราได้ง่าย (บุญเสริม หุตะแพทย์, ชินรัตน์ สมสืบ, ประกายรัตน์ ภัทรธิดิ, 2549) พฤติกรรม การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชนไทย : การสำรวจองค์ความรู้ สถานการณ์และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (การประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 44. กรุงเทพฯ. 2549.) จากงานวิจัยของ (พงษ์ศักดิ์ อ้นมอย, 2557) การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกและการดื่มแบบเม้าท์วอร์น้าของเยาวชน อำเภอเมือง จังหวัดอุดรดิตถ์วารสารสาธารณสุข พบว่า อายุที่เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก เยาวชนชายส่วนใหญ่เริ่มดื่มครั้งแรก เมื่ออายุต่ำกว่า 20 ปี ร้อยละ 97.3 ส่วนเยาวชนหญิงส่วนใหญ่เริ่มดื่มครั้งแรก อายุต่ำกว่า 20 ปี ร้อยละ 88.2 เครื่องดื่มที่ดื่มครั้งแรก พบว่าทั้งเยาวชนชายและเยาวชนหญิง ส่วนใหญ่ดื่มเบียร์ ดื่มครั้งแรกกับเพื่อน/รุ่นพี่ มักดื่มที่บ้านหรือที่พักของเพื่อน เหตุผลที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก คือ อยากรู้ อยากลอง เยาวชนเคยดื่มแบบเม้าท์วอร์น้า คิดเป็นร้อยละ 82.3 จากเยาวชนทั้งหมด เป็นเยาวชนชายจำนวน 294 คน คิดเป็นร้อยละ 88.6 เป็นเยาวชนหญิงจำนวน 306 คนคิดเป็นร้อยละ 77.1 ด้านปริมาณการดื่มพบว่าเยาวชนชายส่วนใหญ่ดื่ม 5-9 แก้ว ร้อยละ 44.5 เยาวชนหญิงส่วนใหญ่ดื่ม 5-9 แก้ว ร้อยละ 62.2 ที่เหลือดื่มในปริมาณที่มากกว่านี้และส่วนใหญ่เกิดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา ร้อยละ 34.5 ความถี่ของการดื่มพบว่าทั้งเพศชายและเพศหญิงส่วนใหญ่ดื่มทุกเดือน/เกือบทุกเดือน ร้อยละ 51.0

หากพิจารณาปัญหาในด้านผลกระทบทางสังคมจากการบริโภคสุราของเยาวชนไทย พบว่า ร้อยละ 20-50 ของเยาวชนที่ดื่มสุราได้รับผลกระทบต่อร่างกาย ชีวิต และการเรียน เช่น การได้รับบาดเจ็บและอุบัติเหตุจากการดื่มสุรา การทะเลาะวิวาททำร้ายร่างกาย การขาดเรียน และ ปัญหาสุขภาพ เป็นต้น ในขณะที่เดียวกันการบริโภคสุรายังส่งผลต่อผู้คนรอบข้าง และชุมชน เช่น การทำร้ายร่างกาย การกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ การใช้ยาเสพติดให้โทษ เป็นต้น ผลกระทบ ดังกล่าวนี้นั้นมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นจากจำนวนนักดื่มหน้าใหม่ที่เพิ่มจำนวนขึ้นอย่าง ต่อเนื่องด้วย จึงกล่าวได้ว่า การควบคุมปัญหาจากการบริโภคสุราในกลุ่มเยาวชนจึงเป็นประเด็น ปัญหาเร่งด่วนสำหรับประเทศไทยซึ่งต้องดำเนินการทั้งในด้านเยาวชนผู้บริโภคและผลกระทบที่ เกิดขึ้นต่อสังคม ในขณะเดียวกันหากพิจารณาปัญหาในอีกด้านมุมหนึ่งปัญหาการบริโภคสุราของเยาวชน และผลกระทบต่างๆ ที่เกิดขึ้นนี้อาจไม่ได้มาจากการดื่มเยาวชนเพียงอย่างเดียว แต่ยังมีปัจจัยอื่น ด้วย คือ ผู้ประกอบการ และผู้จำหน่ายสินค้าประเภทสุรา และผู้ให้บริการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง มาตรการในการจำกัดการจำหน่ายและบริโภคสุราด้วย ผลการสำรวจได้ชี้ให้เห็นว่า (บัณฑิต ศรไพศาล และคณะ. 2553, 21-26) กลุ่มเยาวชน เข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้สะดวก และรวดเร็วสามารถซื้อหาได้ภายใน 10 นาที โดยร้าน จำหน่ายสุรายังโอบล้อมสถาบันการศึกษา และที่พัก

ส่งผลให้เยาวชนมีทัศนคติทางบวกและมี ประสบการณ์การดื่มมากขึ้น ในขณะที่วัยรุ่นก็สุรายังได้ พัฒนาผลิตภัณฑ์ รูปแบบ และการ จำหน่ายไปยังกลุ่มเยาวชนมากยิ่งขึ้น เช่น ร้านเหล้าบ้านที่มีจำนวนมาก ขึ้นรอบสถาบันการศึกษา ประมาณ 6 ร้านต่อหนึ่งสถาบันการศึกษาและตั้งอยู่ในรัศมี 200 เมตรรอบ สถาบัน หรือผลิตภัณฑ์ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เข้มข้นน้อยผสมน้ำผลไม้ที่เจาะกลุ่มคนอายุน้อย และ เยาวชนยังพบเห็น โฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์วันละหลายๆ ครั้งในสื่อ ซึ่งเพื่อการเพิ่มความอยากลองดื่ม ในกลุ่ม เยาวชน เป็นต้น 3 ปรากฏการณ์ดังกล่าวสะท้อนถึงความสามารถของมาตรการในการจำกัดการ จำหน่าย และลดการบริโภคสุราที่ยังมีข้อจำกัด และจำเป็นต้องพัฒนากลไกในการดำเนินการให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นกล่าวคือ มาตรการเกี่ยวกับการควบคุมปัญหาสุรานี้มีทั้งมาตรการทาง กฎหมาย และมาตรการที่เป็นนโยบาย ได้แก่ การขึ้นภาษีสุรา การควบคุมการบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ การ ควบคุมสื่อและการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การกำหนดโซนนิ่งจุดขาย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การ กำหนดบทลงโทษผู้เมาสุราขณะขับรถที่รุนแรง การชักชวนงดสุรา ช่วงเข้าพรรษา และการงดการให้ สุราเป็นของขวัญในโอกาสสำคัญ เป็นต้น ถึงแม้จะมีความ พยายามในการขับเคลื่อนมาตรการเหล่านี้แต่ก็ ยังขัดแย้งกับนโยบายการเปิดเสรีสุรา อีกทั้งขาด ความจริงจัง เข้มขันในการใช้มาตรการ (สุทธิลักษณ์ ตั้ง กุลบริบูรณ์ และคณะ, 2548) จึงไม่ เกิดประสิทธิผลจากมาตรการอย่างชัดเจน การจัดการกับปัญหาการ บริโภคสุรา และผลกระทบ อย่างยั่งยืนจึงจำเป็นต้องอาศัยวิธีคิดที่แตกต่างออกไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการ มองปัญหาให้ไกล ออกไปถึงอนาคต ไม่ใช่เพียงการไล่ตามปัญหา รวมทั้งการพิจารณาถึงมาตรการใน รูปแบบที่ หลากหลาย และเชื่อมโยงกับเงื่อนไขที่มีความแตกต่างกันในเชิงพื้นที่ด้วย

ผู้วิจัยสนใจในประเด็นของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ป้องกันการจำหน่าย สุราและบุหรี่ให้กับ เยาวชน บริเวณใกล้เคียงสถานันการศึกษาเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ว่ามีประสิทธิผลอย่างไร

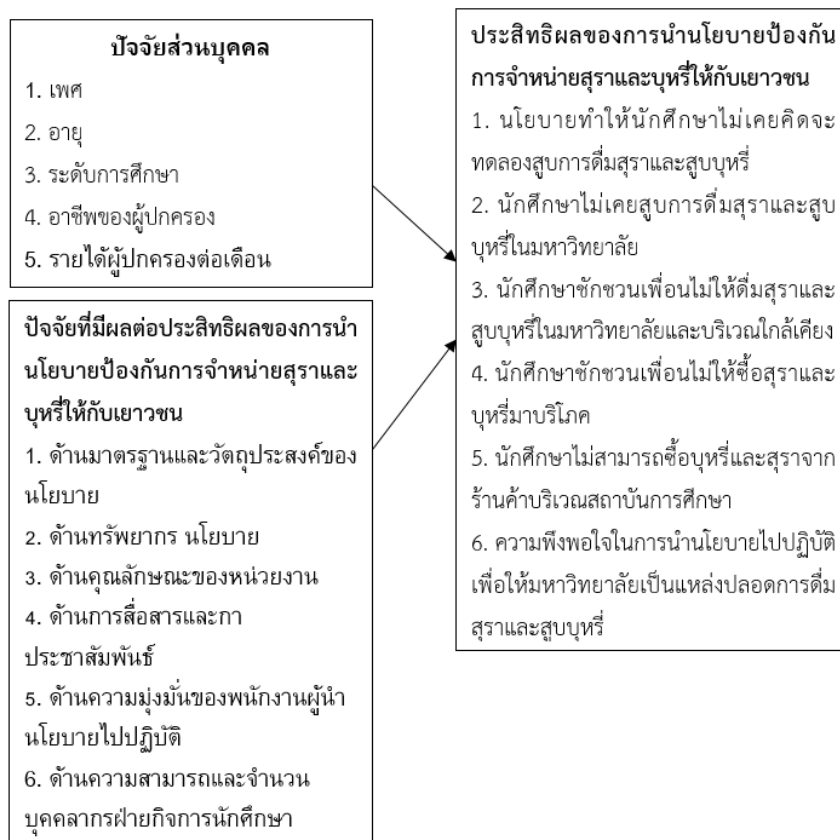
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสำรวจระดับประสิทธิผลของการนำนโยบายป้องกันการจำหน่ายสุราและบุหรี่ให้กับเยาวชน ในพื้นที่บริเวณใกล้เคียงสถาบันการศึกษาเขตดุสิต กรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ
2. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลของการนำนโยบายป้องกันการจำหน่ายสุราและบุหรี่ให้กับเยาวชน ในพื้นที่บริเวณใกล้เคียงสถาบันการศึกษาเขตดุสิต กรุงเทพมหานครไปปฏิบัติจากความคิดเห็นของกลุ่ม ตัวอย่างจำแนกตามลักษณะประชากร
3. เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายป้องกันการ จำหน่ายสุราและบุหรี่ให้กับเยาวชนในพื้นที่บริเวณใกล้เคียงสถาบันการศึกษาเขตดุสิต กรุงเทพมหานครไป ปฏิบัติกับประสิทธิผลของการนำนโยบายป้องกันการจำหน่ายสุราและบุหรี่ให้กับเยาวชนในพื้นที่บริเวณ ใกล้เคียงสถาบันการศึกษาเขตดุสิต กรุงเทพมหานครไปปฏิบัติประสิทธิผลของการให้บริการงานสวัสดิการ สังคมสำหรับผู้สูงอายุเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์

การทบทวนวรรณกรรม

การทบทวนวรรณกรรมประกอบด้วย แนวความคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา การทำวิจัยและเป็นแนวทางในการวิจัย ประสิทธิผลของการนำนโยบายป้องกันการจำหน่ายสุราและบุหรี่ยให้กับเยาวชนในพื้นที่บริเวณใกล้เคียงสถาบันการศึกษาเขตดุสิต กรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ ประกอบด้วย (1) แนวคิดและทฤษฎีนโยบายสาธารณะ (2) แนวคิดทฤษฎีการกำหนดนโยบาย (3) แนวคิดและทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติ (4) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านการป้องกันการจำหน่ายสุราและบุหรี่ยในบริเวณใกล้เคียงสถาบันการศึกษา (5) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ(6) กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้เป็น การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักศึกษาในสถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ในระดับปริญญาตรี กรุงเทพมหานคร จำนวน 254 คน ใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูล สถิติสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์ค่าที่ การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนเชิงเดียว การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ เพียร์สัน

ผลการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าตามวิธีการดำเนินการศึกษาดังกล่าวมาในข้างต้น สามารถนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า รายละเอียดดังต่อไปนี้ ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ประชาชนในเขตพื้นที่เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ดังนี้

เพศ ประชาชนส่วนใหญ่เพศชาย จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 55.8 และเพศหญิง จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 44.2 ตามลำดับ

อายุ ประชาชนส่วนใหญ่ 17-19 ปี จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 44.8 รองลงมา 20-22 ปี จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 40.5 รองลงมา 23-25 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 14.6 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ปีที่ 1 จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 34.6 รองลงมา ปีที่ 2 จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 27.9 รองลงมา ปีที่ 3 จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 23.2 และ ปีที่ 4 จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 14.3 ตามลำดับ

อาชีพของผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 32.9 รองลงมา พนักงานองค์กรเอกชน จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 29.9 รองลงมา รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 24.4 และ เกษตรกร จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8 ตามลำดับ

รายได้ของผู้ปกครองต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ 10,001 -15,000 บาท จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 38.6 รองลงมา ไม่เกิน 10,000 บาท จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 รองลงมา 20,001 บาท ขึ้นไป จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 19.7 และ 15,001 20,000 บาท จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 16.1 ตามลำดับ

ประสิทธิผลของการนำนโยบายป้องกันการจำหน่ายสุราและบุหรี่ให้กับเยาวชนในพื้นที่บริเวณใกล้เคียงสถาบันการศึกษาเขตดุสิต กรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ ในภาพรวม เท่ากับ = 3.59 อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด ลงไปหาน้อยสุดตามเกณฑ์การประเมิน พบว่า นโยบายทำให้นักศึกษาไม่เคยคิดจะทดลองสูบบุหรี่และสูบบุหรี่อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย = 3.90 รองลงมา นักศึกษาไม่เคยสูบบุหรี่และสูบบุหรี่ในมหาวิทยาลัย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย = 3.66 รองลงมา นักศึกษาชักชวนเพื่อนไม่ให้ดื่มสุราและสูบบุหรี่ในมหาวิทยาลัยและบริเวณใกล้เคียง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย = 3.57 รองลงมา นักศึกษาไม่สามารถซื้อบุหรี่และสุราจากร้านค้าบริเวณสถาบันการศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย = 3.54 รองลงมา นักศึกษาชักชวนเพื่อนไม่ให้ซื้อสุราและบุหรี่ปริโภค อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย = 3.50 และ ความพึงพอใจในการนำนโยบายไปปฏิบัติเพื่อให้นักศึกษาเป็นแหล่งปลอดการดื่มสุราและสูบบุหรี่ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย = 3.34 ตามลำดับ

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลของการนำนโยบายป้องกันการจำหน่ายสุราและบุหรี่ให้กับเยาวชนในพื้นที่บริเวณใกล้เคียงสถาบันการศึกษาเขตดุสิต กรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ ภาพรวม เท่ากับ = 3.62 อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุดลงไปหา

น้อยสุดตามเกณฑ์การประเมิน พบว่า ด้านความสามารถและจำนวนบุคลากร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย = 3.78 รองลงมา ด้านคุณลักษณะของหน่วยงาน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย = 3.62 รองลงมา ด้านทรัพยากรนโยบาย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย = 3.62 ด้านความมุ่งมั่นของพนักงานผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย = 3.59 รองลงมา ด้านมาตรฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบาย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย = 3.55 และ ด้านการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย = 3.50 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของการนำนโยบายการป้องกันการจำหน่ายสุราและบุหรี่ของเยาวชนในบริเวณใกล้เคียงสถานศึกษาไปปฏิบัติเนื่องจากนโยบายดังกล่าวเป็นนโยบายที่ให้ผลกับความเป็นอยู่ที่ดีและเสริมสร้างสุขภาพประกอบ กับรัฐบาลมีการรณรงค์การห้ามจำหน่ายสุราและบุหรี่ให้กับเยาวชนในที่สาธารณะแล้ว ควบคุมการบริโภคยาสูบอย่างเข้มงวดระดับหนึ่งแต่การประชาสัมพันธ์ในสถานศึกษายังไม่ได้รับการนำไปปฏิบัติในระดับเหมาะสม

2. นโยบายดังกล่าวเป็นนโยบายจากบนลงล่างข้าราชการเขตดุสิต กรุงเทพมหานครและพนักงานมหาวิทยาลัยเป็นผู้ปฏิบัติ ผลสำเร็จก็เกิดอันเนื่องจากการขับเคลื่อนเป็นฝ่ายเดียวถ้าจะให้มีประสิทธิภาพอย่างสมดุลจะต้องให้นักศึกษามีส่วนร่วมกับการกำหนดและนำนโยบายไปปฏิบัติโดยเฉพาะการแสดงความคิดเห็นยอมรับการฝ่าฝืนของบุคคลที่สูบบุหรี่และสูบบุหรี่ในที่สาธารณะและใช้มาตรการการลงโทษทางสังคมต่อผู้ที่ฝ่าฝืน

3. แม้ว่าเป็นนโยบายที่ดีและมีประโยชน์ต่อสังคมแต่กลุ่มผลประโยชน์จากการจำหน่ายยาสูบจะพยายามขัดขวางและยังพยายามให้สังคมยอมรับจากการใช้สื่อมวลชนเป็นหลัก อาทิเช่น ภาพยนตร์ และสื่อมวลชน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. รัฐบาลควรขับเคลื่อนนโยบายผังเมืองว่าด้วย การจัดพื้นที่สถานบันเทิงและสิ่งอบายมุขให้อยู่นอกบริเวณสถาบันการศึกษา และที่อยู่อาศัย

2. รัฐบาล ควร ปฏิรูปสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ ให้ข้าราชการได้รับการจัดการบุคลากรด้วยหลักคุณธรรมเพื่อทำหน้าที่ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์อย่างสมศักดิ์ศรีทำนองเดียวกับการปฏิรูปสำนักงานกเทศกิจและสำนักงานการโยธาของกรุงเทพมหานคร

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ทำการวิจัยประสิทธิผลการจัดผังเมือง กรุงเทพมหานคร

2. ทำการวิจัย ประสิทธิผลการปราบปรามอบายมุขของสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ

เอกสารอ้างอิง

- กัมปนาถ พรพรมวินิจ. (2560). ประสิทธิผลการนำนโยบายพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติของเทศบาลในภาคตะวันออก. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. 36(1), 130 – 140.
- แดนไทย ตะวิไชย สานิต ศิริวิศิษฐ์กุล และ อนันต์ ธรรมชาลัย. (2561). ปัจจัยการจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดน่าน. *วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ*. 5(2), 150 – 177.
- มนูญ สมุทรชีวะ. (2558). ประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนของเทศบาล : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเขาสมิง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด. สาขาการปกครองท้องถิ่นภาคคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. จังหวัดจันทบุรี.
- ศุภกานต์ เจริญสุข. (2557). ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูฝึก ในศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค ๖ จังหวัดนครสวรรค์. [วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย].
- จตุรภัทร์ ประทุม. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา].
- สมบัติ อารังธัญวงศ์. (2543). นโยบายสาธารณะ: แนวคิด การวิเคราะห์และกระบวนการ. กรุงเทพฯ: เสมาธรรมล้วน
- สายยศ และอังคณาสายยศ. (2536). หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.